

TORONTAI

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Évi előfizetés	200 K
Félévi előfizetés	120 K
Háromhavi előfizetés	60 K
Egy hónapra	20 K

Egyes számok ára 10 Dinar.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP
 Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Obilkyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.
MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVEL.

Veliki Beckerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 76. szám.

Szombat, április 3.

Elmentek a harangok,

az édes lassan busan csengő zugó harangok, szárnyra keltek a templomok tornyaiból és elszéledtek a messze dél felé Rómába, ezt tartja a katolikus köznépek egy kedves, egyszerű meséje.

Elnémultak, elmentek a harangok!

A harangszó mindig bizonyos ünnepélyesség jele a katolikus egyházban. Minek akkor a fényűzés, az ünnepélyesség, amikor a világon a legegyszerűbb, legigazibb és legszentebb ember emlékét üli az emberiség?

Csendes, szinte néma a város. Hideg, fázós világ van odakint. Hideg szél söpri végig az utcákat és sehogyse akar kitavaszkodni. A nap csak néha-néha süt ki és akkor is olyan takarékos az ő jóságos melegével, akárcsak az emberiség, amely minduntalan nagy hangon hirdeti a mindeneket átölelő, melegítő szeretetet s minduntalan megtagadja önmagát. Pedig ezek a napok a szeretet napjai, hiszen az Ur annyira szeretett mindnyájunkat, hogy meghalt értünk.

A dogma mellett nagyon sok ezeknek a napoknak az emlékében az igazi poézis. Ez a hét tényleg nagyhét s szinte önmagától kínálkozik arra, hogy az emberi életet példázza. Az ember küzd, az ember elbukik. De szívében él a sejtés, a remény a feltámadás iránt. Örök a remény, a feltámadás hite, mely eloszlatja a sötétséget és megadja küzdelmeinkhez a vigaszt. Mindnyájan hordjuk az élet súlyos keresztjét, a mi térdünk is roskadozik alatta az élet tövises utjain, de a remény erőt ad a küzdelemhez, hiszünk a feltámadásban. Nagypéntek a nagyhét legnagyobb napja, melyen a megváltás munkája befejeződött. Krisztus keresztalált halt, de harmadnapon feltámadott. Küzdünk, szenvedünk, talán el is bukunk, — de semmiféle szenvedés sem örök. Ha elmentek, vissza is jönnek a harangok, hogy annál diadalmasabban hirdessék: lesz még feltámadás!

RIBARAC SZTOJÁN LEMONDOTT.

Beograd. Ribarac Sztoján kereskedelmi miniszter beadta lemondását. A kormány tegnap határozatot hozott, hogy a lemondást elfogadja. Helyét Nincsiés N. fogja betölteni. Ennek helyét pedig az igazságügyminiszteriumban a Ribarac-csoportbeli képviselők valamelyike.

A CSEHEK MOSZKVÁBAN.

Küldöttség Leninnel.

Beograd. A prágai lapok jelentik, hogy Moszkvába cseh küldöttség érkezett, amely tárgyalni fog az ottani kormánnyal az internált csehekről és a kereskedelmi állapotokról. Lenin üdvözölte a küldöttséget, biztosítván azt, hogy Oroszország a legjobb viszonyban kíván lenni a cseh-szlovák köztársasággal.

LENGYELORSZÁG BÉKÉT AKAR.

Varsó. A lengyel kormány értesítette a szovjet-kormányt, hogy április 10-ikén kész béketárgyalásokba bocsátkozni az orosz kiküldöttekkel, ha a szovjet-kormány kijelentené, hogy kész megbízottait kiküldeni. A lengyel kormány be fogja szüntetni Boriszovnál a hadműveleteket 24 órával előbb, mielőtt az orosz kiküldöttek eljőnnének. Lengyel tisztek az orosz megbízottakat a Minszk—Szmolenszk vasutvonalon fogadják.

A németországi helyzet.

Berlin A kormány Rajna vidékének polgárságához apellál, amelyben az összes felvilágosodottabb munkásokat felszólítja, hogy hagyják abba a küzdelmet. Azon munkáscsapatokat, amelyek a küzdelmet tovább folytatnák, karhatalommal kényszerítik a munkához való visszatérésre.

Berlin, ápr. 1. A berlini állapotok még mindig bizonytalanok, a pángermánok magatartása miatt, akik új államcsinyre készülnek azon csapatok segítségével, amelyek még hűek maradtak hozzájuk és eddig még nem szereltek le. Az a brigád, amellyel a militaristák keresztültvitték az államcsinyt, Deberichen újból fegyverkezik. A militaristák vezérei titokban erősen szervezik az újabb csapatokat. A régi rezsime főbb tisztjei tudomással bírnak ezekről a dolgokról. Mialatt ez történik, a kormányválság tovább tart. Mint újabban jelentik, Müller új kormányt alakított, amelynek összetétele hasonló volna Bauer kormányához.

VASUTI KATASZTRÓFA BÉCS ÉS TRIESZT KÖZÖTT.

Udine. Bécs és Triest között Pontebba állomásnál vasuti katasztrófa történt. Egy tehervonat vagonjai, amelyek Pontebba állomásnál leszakadtak a vonatról, összeütköztek a triest—bécsi gyorsvonattal. 16 személy szörnyethalt, 28-an megsebesültek.

LEGUJABB

A veliki becskerekai jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Beograd, ápr. 1. A pénzügyminiszterium közli: A minisztertanács március 19-én kelt 102015. sz. rendelete alapján megadta a felhatalmazást a pénzügyminiszterium főfelügyelőjének, hogy a pénzintézetek kérelme alapján engedélyezze a csekkek, váltók és devizák árusítását a külföldön eszközölt fizetések rendezésére. Az engedélyt erre nézve a következő pénzintézetek kapták meg: Angol kereskedelmi bank fiókjai, Üszküb, Zágráb és Bitoly, Első horvát takarékpénztár Beograd, Zomaljska bank, Izvoznica banka, a Szerb kereskedelmi társaság, a Horvát Nemjelka Banka fiókja, a Dunai kereskedelmi társaság Beogradban.

Prága, ápr. 1. A Tribuna jelentése szerint a nemzetközi bizottság meghatározta a tescheni kerületben megajtendő népszavazás feltételeit. Szavazati joguk lesz mindazoknak, akik 1914 aug. 1-én odavaló illetőségűek voltak és 1919 január 1-én 20-ik életévüket betöltötték, továbbá azok, akik igazolni tudják, hogy állandóan ott laktak és azok, akik 1914 aug. 1-je után távol voltak, de a szövetséges hadseregek valamelyikénél szolgáltak.

Fiume, április 1. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a Consiglio Mediovale végrehajtó bizottsága teljesen megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy Fiumét független állammá deklarálja.

Varsó, április 1. A Varsó—Páris közötti ekszpressz vonaton Oszjeczim állomáson nagy összeg idegen valutát koboztak el, amely a vagonok alatt ládában volt elrejtve. A ládában 250.000 dollárt, 250 000 lirát, 200.000 márkát és 200.000 lengyel koronát találtak. Megállapították, hogy ezen összeget Déleurópába szánták bolsevik propagandára.

HIREK.

Moszkva, ápr. 1. Az orosz külügyi népbiztos, Csieserin arról értesítette a londoni japán követet, hogy a japán csapatok támadása Nikolajevsk ellen, ami a vörös csapatok parancsnokával kötött megegyezéssel ellenkezik, súlyos következményekkel járhat és nagy vérontást idézhet elő. Az esemény sajnálatraméltó és hogy az ismétlődése elkerülhető legyen, az összes ellenségeskedések azonnal beszüntendőek és a béketárgyalások megkezdendők.

Beograd, ápr. 1. Dr. Nincsiés a napokban terjeszti elő a minisztertanácsban a kiviteli kereskedelem szervezéséről szóló javaslatot. Ez a javaslat eltörli a tartományi kormányok illetékességét, hogy kereskedelmi szerződéseket köthessenek a külfölddel és a kiviteli engedélyt adhassanak. Ezenkívül megváltoztatják a szállítási igazolványok kiállításának eddigi módját.

Róma, ápr. 1. Nitti miniszterelnök az olasz flotta legénységéről a parlamentnek a következő adatokat szolgáltatotta: a legénység száma 42.000. Mivel elrendelték az 1897-es évfolyam leszerelését, szolgálatban marad 33.000. A háboru alatt az olasz flotta 122.000 emberre rugott.

Páris, ápr. 1. A dán király Liden ügyvédet bizta meg az új kormány megalakításával. Ez a kormány fogja megejteni a parlamenti választásokat.

Konstantinápoly, április 1. Az orosz főparancsnokság jelenti: A déli fronton kiűrtettük Kielijert, Gudonazt, Groznit, Kislovoeket és Najkapot. Március 27-ikén evakuáltuk Novoroszpikot. A főparancsnokságot áttettük Teodóziába. Perekoptól északra eredményesen harcoltunk és 900 foglyot ejtettünk. Megsemmisítettünk egy lovas-hadosztályt és három gyalogbrigád.

Husvétii istentisztelet sorrendje. A husvétii istentisztelet sorrendje a helybeli róm. kath. plébánia-templomban a következő: Nagyszombaton reggel 6 órakor szentségkítétel, utána 7 órakor tűzszentelés, 9 órakor nagymise, délután 3 órakor vecsernye, este 6 órakor fel-támadási körmenet. Vasárnap reggel fél 8 és fél 9 órakor csendes misék, 10 órakor nagymise, német szentbeszéd. Tarija Kováts István dr., plébános. Délután 3 órakor vecsernye. Hétfőn reggel fél 8 és fél 9 órakor csendes misék, 10 órakor nagymise magyar szentbeszéddel, tartja Klimkó Márkus s. lelkes. Délután 3 órakor vecsernye.

Bimbóhullás. Súlyos csapás érte Duda-ráczky Szilárd volt közp. főbíró, 6 éves kis lányának Pipikének elhalálásával. A kis csöppség pár héttel ezelőtt még vígan játszadozott, örült az életnek, háromhete vörhenybe esett és a gyilkos kór annyira elharapódzott a kis ártatlan testen, hogy nem bírta ki a sok szenvedést és csütörtök délután meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz Szaralyiljana (Eötvös)-utcai gyászszobából. A mélyen sujtott szülők iránt varosszerte nagy részvét nyilvánult meg.

Szerbiai tanítóképződei hallgatók Becskerekén. Szerbiából ötven tanítóképződei hallgató fog a napokban Becskerekre érkezni. Az első csoport, amely husz hallgatóból áll, tegnapelőtt már megérkezett Beogradból. Ideiglenesen a polgári iskola épületében helyezték el őket. Értesülésünk szerint Becskerekén a már meglévő női tanítóképződe mellett párhuzamosan férfi tanítóképződe is fog működni. Egyelőre az első osztály nyílik meg. Itt fogják folytatni tanulmányaikat a most ideérkező hallgatók. A második csoporttal, amelyet mára várnak, 2 tanítóképződei tanár is érkezik.

A Renaissance könyvtára. Husvétii meglepetésül jelent meg a könyvpiacra a Renaissance könyvtára, melynek első száma a világhírű svéd írónek Selma Lagerlöfnek egy regényvázlatát a Pipiskét hozza Freundne L. Natalie fordításában. A cselekmény egy bájos, álomszerű szerelmi történet, melynek hősnője Pipiske kisasszony, egy pékmester leánya, akit nagy küzdelem és csalódás után egy gazdag földbirtokos vesz el feleségül. Ennek a történetnek a keretében érvényesül igazán Selma Lagerlöf kitűnő embermegfigyelése, kristálytisza gondolkozásmódja. A könyv nagyon csinos külsőben jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható. Bolti ára hét korona. Közvetlenül is megrendelhető a Renaissance kiadóhivatalától Veliki Becskerek, Gimnazijszka-ulica 10. szám.

Öt havi fogházra ítélték az „Omar”-tolvaj pincért. Megirtuk, hogy Petrovics Gyura állásnélküli nagyikindai pincér több ezer „Omar” cigarettát lopott Becskerekén a Korona-szállóból, Petrovics Zsivoin beogradi kereskedőtől, a „Rózsá”-ból pedig a centrala uprava egyik tisztviselőjétől, Jankovics Pantától egy zakkokabátot és egy felöltőt. A törvényszék tegnap ítélték Petrovics Gyura felett, akit öthónapi fogházra ítélt. Az ítélet jogerős.

A kéményseprőipar válsága. Vettük a következő sorokat: Illetékes helyen erősen foglalkoznak azzal, hogy április elsejével a kéményseprő ipart szabad iparrá tegyék. Kétségtelen, hogy a kéményseprőipar mai formájában nem felelhet meg hivatásának, a megelőző tűzrendészet eme fontos faktora hova-tovább tipikus üzlettel alakult át. Ez a kóros elváltozás azonban még nem teszi indokoltá, hogy — tűzbiztonsági érdekeket figyelmen kívül hagyva — a kéményseprőipart szabad iparrá tegyék. Ha a város vezetősége egészséges reformot akar a szakmában, a legbölcsebb és legradikálisabb intézkedés az volna, ha a Maria Terézia osztrák császárnő idejéből származó mesteri privilégiumokat megszüntetné s a kéményseprést községi feladattá tenné. A város vezetősége ezzel a korszerű reformmal kétfős célt szolgálna: egyrészt a nyomorban sanyaló kéményseprőket visszaadná eredeti történelmi

Negyedmillió koronás lopás a Rózsaszállodában.

Kloroformos rabló elaltatott és kirabolt egy vendéget.

Veliki Becskerek, április 2.

Mára virradó éjszaka a becskerei Rózsaszállodában olyan lopási história történt, am csak nagyvárosok hoteljeiben szokott előfordulni. Egy vendéget valószínűleg kloroformmal elaltattak és kiloptak a fejéről majd egy negyedmillió koronát.

A „Torontal” tudósítása a szenzációs szállodai lopásról a következő:

Müller Géza györgyházi kereskedő tegnapelőtt érkezett Becskerekre a verseczi vonattal. A „Rózsá”-szállodában szállt meg, ahol már ismerős vendég, üzleti ügyekben gyakran fordul meg Becskerekén, a portás, a szálló-személyzet is ismeri. Tegnapelőtt egy kereskedőbarátjával a szálló második emeleti szobájában volt megszállva, tegnap azonban az első emeleten nyitottak számára egy külön szobát, a 26-os számú üzleti ügyeit nappal elvégezve, este 10 óra tájt nyugovóra tért. A kulcsot nem találta a portásnál lévő táblán, ez azonban nem keltette fel gyanúját, nyugodtan fölment szobájába a városban üzleti ügyekből kifolyólag beinkasszált pénzével, 46.000 dinárral (184.000 koronával, amelyet

papírba csomagolt. Odafönt a kulcsot az ajtóban találta, kivette, beülről magára zárta, a papírcsomagot, amelyben a pénz volt, a vörös a lá dugta és hamarosan mély álomba merült.

Utasítás szerint a portás hajnali három órakor felköltötte Müllert, miután a felnyeges vonattal el akart utazni. Csak nehezen ébredt és borzasztóan fáradtnak érezte magát. Első gondolata a pénz volt. Megdöbbenve észlelte, hogy az bizony hiányzik. Kiugrott az ágyból, másik meglepetés: az ajtó, amelyet ő az este bezárt, nyitva volt! Nyilvánvaló, hogy megrabolták. Az éjjeli szekrényén kis üres üvegeset talált, amelyben valószínűleg kloroform volt.

Még hajnalban följelentést tett a rendőrség, amely nyomban megindította a nyomozást. Megállapították, az ágy alatt lerakódott porról, hogy ott feküdt a tolvaj, aki még este belopózott a 26-osba, elaltatta Müllert, feje alól elvitte a 46 ezer dinárt és kiosont a szobából.

A rendőrség nagy apparátussal nyomozza a raffinált szállodai tolvajt.

A villamos ház.

Azon a kiállításon, amelyen Londonban most az ideális lakást mutatják be, van többek közt egy „villamos ház” is. Ebben a házban mindent a villamosság hajt a villamos sűtővastól és cigarettagyújtótól kezdve a villamos söprüig és porfogóig. Egy ilyen háznak többek közt a következő előnyei vannak: vizet lehet melegíteni a borotválkozáshoz, míg az ember még tíz percig az ágyban hentereg, az ebédet közvetlenül az ebédlőasztalnál lehet elkészíteni és az edényeket elmosogatni anélkül, hogy a kéz nedves lenne. Az asszonynak nem kell haragudnia, ha a férj a szivarhamut a szőnyegre szórja, mert a villamos felszívó azt azonnal eltávolítja onnan. Reggel a forró tea és a pirított kenyér szinte varázsszóra jeleik meg a hálószoba öltözködőasztalán. Egy ilyen háznak megvan

továbbá az az előnye, hogy nincs benne piszok, lárma, szén, tüzhely, kémény, gyufa, de midez az uraskodás kevesebbe is kerül, mint a háztartás rendes formája. Az egész berendezés száz font sterlingbe kerül, az áramfogyasztás pedig az összes készülékek használata esetén ötven font sterlinget tesz ki. Ezzel az összeggel szemben a rendes háztartás költségei a következők: ötven eredménytelen apróhirdetés cseléd után 12 font, egy bejáróasszony évi fizetése 27 font, ellátása 30 font, szén, gáz, piszok, mérgelődés stb. 100 font, tehát tizenkilenc fonttal több, mint a villamos házban. Az ilyen csodalakásnak csak egy kérdésére nem tud annak szószólója választ adni: „Mi történik akkor, ha a villamos áram egyszer felmondja a szolgálatot?”

hivatásuknak, akik így igazi tényezői lennének a preventív tüzendészetnek; másrészt a kéményseprésből — még a mai tarifa mellett is — befolyó jövedelemből nemcsak a szakmában foglalkoztatott egyének szolid megélhetését lehetne biztosítani, hanem a tüzoltó intézmény fejlesztésére is tekintélyes összeget lehetne fordítani. A kéményseprőipar megeredt erre a reformra, azt tehát nemcsak tüzendészeti, hanem nemzetgazdasági szempontból is meg kell csinálni nemcsak Veliki Becskereken, hanem Jugoszlávia egész területén. A kéményseprőknek vasárnapra Becskerekre összehívott gyűlése ezzel a kérdéssel egyébként behatóan foglalkozni.

Öngyilkosság. Molnár Pál 76 éves zichfalvai földmives öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát. Mire észrevették, meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Ünnepélyes kertmegnyitás. Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a bégaparti Kovács-féle kerthelyiséget apr. hó 4-én ünnepélyesen megnyitom. Jó ételek és italok, elsőrendű zene. Pártfogást kér Toskov Péter vendéglős.

A „Vasasok” testvedő köre f. hó 4-ikére hirdetett táncmulatságát közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztották.

Megyék, városok.

Versecz.

A párisi lapok ideérkezett számai, pl. az Excelsior közli Boris Kosztity sakkmeisternek — ki annak idején lapunk számára nyilatkozott, — párisi versenyleírását. Kosztity többek között tízes szimultán játszott tábla nélkül, ebből nyolcat nyert. A „Wiener Interessante Blatt” pedig ugyanezen alkalomból Kosztity arcképét hozza. Mint a mester egy levelében írja, májusban a san-remo-i világversenyen és Amerikában játszik, azután ismét Verseczre jön vissza.

Hogy folyik a sorozás Verseczen? A sorozások szombaton, március 27-től április 1-ig tartottak, sora került az 1896—1900-as öt korosztály. A sorozás a városháza nagy tanács-termében történik. Reggel 7 órakor már együtt vannak a sorozandók, harmincas csoportban lesznek felhíva. A sorszám megállapításánál alapul szolgált a születési hónap, úgy, hogy az első napokon, amidőn sokan jelentkeztek, (1899-es volt 230, 1900-as 208, a többi évfolyamból kevesebb) a november, decemberi születésűek csak délután kerültek a bizottság elé. A komisszió elé megállapított sorrendben, tizenként bocsátatnak be a hadkötelesek. Először testmagasság és mellbőségét mérnek, a civil orvos kimondja a szentenciát, most megkérdezik, hogy mi az illető foglalkozása. A főiskolai hallgatókat a katonai tanácsos felszólítja, hogy okmányaitat kérvényszövegezés végett irodájában nyújtsák be, mivel főiskolások egy évi, esetleg hosszabb halasztást kapnak. Következik az állampolgársági kérdés. A kik nemmel felelnek, aláírják a sorozási ívet; ezeknek nem kell bevonulni, miután kiutasítottak. A bizottság két alezredesből, egy civil orvosból, a városi bővitett tanács több tagján kívül a katonai tanácsos és polgármesterből áll. A sorozásnál az alkalmasok arányszáma kb. 90 százalék.

Kevevára.

Öngyilkosság. Érdekes öngyilkossági eset tárja izgalomban Kevevára lakosságát. Ugyanis K. V. ottani jobbmodú földbirtokos a napokban szíven lötte magát. Hátrahagyott levelében elmondja, hogy 9 éves korában egy veszett kutya marásától elvesztette itélőképesét, öntudatbeszámítása is gyengült s azóta végzetes üldözési mániában szenved. Mindenkitől felt, otthon sem volt nyugta, utálta az egész községet, az egész emberiséget. Arról, hogy beteg, józanul tud s ez a legerdekesebb az esetében. Megírja, hogy öngyilkos lesz és levelében megkérte az orvost, hogy ha esetleg életben maradna, okvetlenül küldje tébolydába, mert ő nem bír többé emberek között maradni. K. V., aki azelőtt községi irnok volt és 32 évet élt, teljesen szerencsétlen sorsa általános részvétet keltett.

Sztojanovits Péter zeneszerző pályájáról.

A világhírű komponista-virtuóz nyilatkozata. — Egy nagy palya története. — Internacionális koncertturnén. — Jövendő tervek.

(Verseczi munkatársunktól.)

Versecz, 1920 március végén.

Rendkívül aktuálisnak tartottam Sztojanovits Péter profoszt, a most érrefelé járt neves zeneszerzőt lapunk hasábjain meg-szólaltatni. A nagynevű művész, ki mögött oly változatos és érdekes múlt áll, készséggel állott a „Torontai” rendelkezésére és lekötelező szíves-séggel mondott el egyet-mást önmagáról, művésztársairól és mostani nagy koncepcióju terveiről.

Fehértemplomi koncertje után Verseczre érkezett a művész, akinek már beferált verseczi hangversenye óriási eseményszám-ban ment: Az esti koncert előtt egy matiné is adott a mester, elbűvölő, alkalmazkodó virtuó-zitással játszva bájos nippeteket, kedvesen tipegő rokokó gavottokat, menüeteket a tanítványok halás ifjúságának.

Esti hangversenyekor Napravnik pianista, a verseczi kamarazene-társaság (amelyben én a mélyhegedűt játszottam) tagja volt szíves be-mutatni a mesternek.

— Ja igen, a „Torontai”? Ismerem, a multkor együtt utaztam Becskerekre a szer-kesztőjével és Reiner iparművésszel, mikor a hangversenyt mentem előkészíteni. Most bizony abban különbözünk a régi világtól, hogy a művészek impreszárió nélkül, teljesen egye-dül kell megszervezni a koncertturné minden aprólékosságát.

— Mikor van a becskerek-i koncertje, mester? — Holnap. Ott egy kissé más műsort ját-szok, mint itten. Becskerek-i hangversenyt a mult év májusában sajnos prolongáimom kellett, miután az új operám, a „Reichstadi herceg” bemutatójára kellett mennem. De erről majd később.

A művész ekkor megígérte, hogy masnap elutazásakor a pályaudvaron megadja a kért részletes intervjút.

Másnap azután kimentem a pályaudvarra. A becskerek-i vonat egyik elsőosztályának platt-formján fogadott a művész. Szellemes aperçu-vel kezdte a beszélgetést:

— Allegro vagy adagio kívánja az intervjút? Stenografál vagy nem?

— Kérem stenogrammba tán „presto agi-tato, ma non trappo” mester.

— Jó, rendben van. Nézze, most koncert-turnén vagyok, amióta Wienből lejöttem, ke-resztül-kasul járom egész Jugoszláviát. Voltam Boszniában, különösen emlékezetes a sara-jevói hangversenyt, Bácskában, most Bánát-ban. Ez kapcsolatban van jövő terveimmel.

— Professzor ur Wient elhagyni szándé-kozik?

— Igen. Huszonkét évi bécsi tartózkodásom után arra indítottak a megváltozott körülmények, hogy feladjam az ottani, kedves emlékü helyemet és lemegek Beogradba. Szeptember-ben már itt leszek, ha a lakásviszonyok meg-engedik. Ha nem, akkor Zimonyban telepedem le. A kormány hívott meg, hogy az ujonnan létesítendő állami zeneakadémián a hegedű tanszékét átvegyem. Azonkívül 1919 augusz-tusban megalakult a beográdi vonósnégyes, amellyel már mult évben két hangversenyt ren-deztem, ugyszintén Novisad és Pancsován is. Mindenütt oly sikeres volt a vállalkozás, hogy hangversenyciklusok rendezését kívánják altalános. Ezért elhatároztam, hogy a kamara-társaság első hegedűjét átveszem és ez a terv is befolyásolt szándékomban. A kamara-zene kultuszát fogjuk terjeszteni az egész országban. Hallom, maguk is faradoznak egy bánati ügyben?

— Igen, professzor ur, de nagyon nehéz. Az emberek megvolnának, de az időpont még nem aktuális.

— Ez igaz. Én is várok a jövő szezoni-g. Keressen majd fel lakóhelyemen. Ha állan-dóan letelepszem Beogradban, tanítványokat fogadok az egész S. H. S.-ben. Persze csak a nagyobb tehetségűeket veszem fel, ezek majd hetente egy-két órára lejönnek a fő-

városba. Ezeket a bires wieni tradíció szellemé-ben fogom művészi kifejlésükben irányítani.

— A pályámról akar valamit hallani? — Pesten kezdtem tanulmányaimat. Ott Hubay Jenő tanítványa voltam. Azután mindjárt Bécsbe kerültem, ahol mint jogász, hegedűs és komponista éltem.

Persze a jogot mihamar fel kellett adni, nem telt idő rá, különösen mikor láttam, hogy a művészi pályán lesz sikerem. Az akadémia által kiirt hegedűverseny-pályázat volt az első mérföldkövem. Ez a konkurencia serkentett valami nagyot teremteni, így jött létre az első opuszom, a Violinconcert No. 1. Evvel a nagy osztrák államdíjat nyertem el roppant sok pályázó közül. Ugyanakkor játszottam első ízben zenekari kísérettel ezt a művet, nagy sikerrel. Ez az opusz nyerte meg a bonni Beethoven-Haus pályázatának két első díjat is. Második hegedűversenyt az opus 13., amelyet Kubelik Jan, a világhírű hegedűvirtuóz játszott Prágában. Erről a műről azt mondta az internacionális kritika és a közönség, hogy Brahms után a legjobb versenyművek közé tartozik.

— 23 évig voltam Bécsben és felejtethetlen társadalmi, pedagógiai és magánéletem em-lékei fűztek oda.

— Az operairással hogy van művész ur? — Abban a műfajban is dolgoztam. Külö-nösen kedves emlékü a „Liechen am Dach”, a „Padlás szoba” című, amely távol az operettől, inkább daljáték, opera jelleggel bír.

— Pesten láttam a városiban, 1917-ben.

— Igen? Nagyon jó volt az ottani szerep-osztás. Kerényi, Galetta és a többiek kedves embereim. Ezen opera után egy másikat komponáltam, a „Reichstadi herceg”-et, Victor Léon, a világhírű librettista írta át Rostandból, Heinz Richardttal, mindketten a „Dreimäderlhaus” szövegírói. Ennek az elma-radt bécsi bemutatója becskerek-i történetű. Mult év májusában ugyanis, amidőn ottani hangversenyt kénytelen voltam lemondani, illetve egy nappal előbb megcsinálni, miután sietnem kellett a wieni bemutatóra. Akkoriban sajnos, az utazási viszonyok még rosszabbak voltak mint most, úgy, hogy a túrelmelen idegességgel váró bécsiek kénytelenek voltak, miután rólam tan egy hétig nem volt híruk, a premiéret elhalasztani. A szövegírók is rém lustak, Léon a 3 ik felvonást nem készi-tette el még teljesen. Én azonban hiszek az elrendelt végzetben, determinista vagyok és remélem, hogy ez is meglesz mihamar. Ugy hiszem, hogy a „Reichstadi herceg” bemutatója Parisban fog megtörténni.

— Most teljesen leköti az új tervem, a leköltözésem Beogradba. Remélem, ott még viszontláfom.

Miután üdvözlötet küldött a verseci közön-ségnek, a művész barátságos kezzorítással elbueszott tőlem. (T. F.)

Erdős Emil gabonakereskedő
vetőmagkereskedése Vel. Kikindán

Bánati elsőrendű kerti és gazdasági magvak „Mauthner” rendszerű eladása.

Kizárólag elsőrangú gazdaságok vető-mag ajánlatait kérem — 399

Zsákok

minden minőségben, ponyvák, kenderzsinegek minden vastagságban, kötelek, szőlő- és kővetőző fonalak, hálók, hárszati cikkek, pokrócok, szövetek, csoma-goláshoz papírzsinegek, zsákszinegek jutányosan beszerezhetők: 411

Schiff Abraham zsák- és ponyvakölcsönzőnél Novisad (Ujvidék), Futaki-utca 26. Telefon 403.

Kávéházban, ven-déglőben kéjük a

„TORONTAI”-t

Meghívás.

A Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet 1920. évi április hó 11-én délelőtt 11 órakor az intézet székházában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívattak azzal, hogy határozatképtelenség esetén a közgyűlés 1920. évi április hó 18-án délelőtt 11 órakor tartatik meg, tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

NAPIREND:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség felosztása, valamint a felmentvény megadása felett.
4. A tisztviselők nyugdíjigényének megállapítása s nyugdíjalap létesítése.
5. Három igazgatósági és három felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Netáni indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében mindenki által megtekinthető.

Kelt Veliki Becskerek, 1920. évi március hó 27-én.

Az igazgatóság.

Meghívó

a Kevevárai Bank Részvénytársaság 1920. évi április hó 18-án d. e. 10 órakor az intézet helyiségeiben megtartandó

rendkívüli közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. Két jegyzőkönyvi hitelesítő megválasztása.
2. A vezérigazgató illetményének kiegészítése.
3. Kohn Gábor részvényes és társainak indítványa a részvénytőkének 1,920.000 K-ra leendő felemelése iránt.
4. Az alapszabályok 4., 6., 7. és 46. §-ainak megváltoztatása.
5. Esetleges indítványok.

Kovin, 1920. évi március hó 28-án.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Kivonat az alapszabályok 19 §-ából:

„A közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei a részvénykönyvben legalább két hónappal, a közgyűlést megelőzőleg a nevükre átíratk.
Szavazatra jogosult részvényesek, ha a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által részt akarnak venni, **nyolc nappal** a közgyűlés megtartására kitűzött határidő **előtt** kötelesek részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel együtt a társaság kevevárai pénztáránál vagy az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben e célra megjelölt más helyen, elismervény ellenében letétbe helyezni.“

BOR**nagybani eladása.**

Van szerencsém a tisztelt szállodás és vendéglős urak figyelmét felhívni, hogy nagyobb szállítmány fehér, vörös, schiller boraim megérkeztek, amit tisztelt vevőimnek legalacsonyabb napi áron árusítok ki pincémben. Ajánlok továbbá szintén kitűnő gyöngy török ölypálínkát, valamint saját főzésű borpárlatot (cognac). Tisztelettel

Sóiyom György borkereskedő
Kralya Petra trg (Ferenc József-tér) 629.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek.

**Nagy
husvéti cipővásár**

T. A. BATA BIRÓULYEV FÜLÖPNÉL
Veliki Becskerek, Eisenstädter-házban.

**VESZEK
varrógépeket
a legmagasabb árban**

587
Grünfeld Ármín
órák és ékszerész, a Nagyhíd mellett.

Butor!

Az Ujvidéki Népbank R.-t. butorgyárában
Novisadon elsőrendű kivitelű butor kapható.

Molnár Lajosnál

Veliki Becskereken
nemesak rövidáru, hanem

rőfösáru is kapható!

A módosi járásban fekvő

200, esetleg 250 holdas birtokomat

vetéssel és gazdasági épületekkel, elcserélném
jugoszláv területen fekvő birtokkal.

Cim a kiadóhivatalban.

18 hónapos, 12 hónapos és
10 hónapos, vészen átment

mangolica tenyészkanok

kaphatók Daniel óléczi
gazdaságában. Telefon 2.

537

Kevevárai járásbírságtól.

210/2—1919. sz.

596

Idéző hirdetmény.

A kevevárai járásbírság közhírré teszi, hogy a Pancsovai Hitelbank Rt. felperesnek dr. Ghelner Jenő, dr. Ghelner Jenőné és Nika Péter alperesek ellen 900 korona s jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1920. évi április hó 19-ikén d. e. fél 9 órakor hivatalos helyiségében 17. ajtószám alatt jelenjenek meg, egyszerűsített pedíg az alperesek részére, akik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul dr. Lokics Illés ügyvédet (lakik: Kevevára) nevezte ki. A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Kevevára, 1920. évi március hó 14-én.

Dr. Reichel s. k. járásbíró.

**Egy jókarban levő rövid
zongora eladó.**

562
Cim a kiadóhivatalban.

Kézikocsi

kerestetik megvételre.

559
Cim a kiadóhivatalban.

Kereskedők figyelmébe!!

Egy nagyobb tétel (300.000 K) I. minőségű
zofir, sárga-vászon, festő, szövet stb érkezett

Törökbecsére.

Bővebbet: Törökbecsén, Pannónia-szállóban.

**Egy jókarban levő Nuy Wey szisztomája
4¹/₂ HP benzinmotor**

hozzávaló morzsolóval, teljes felszereléssel

eladó.

Klein Mátyás

Torontálvásárhely.

641

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy a Pasityeva
(Tomaseváci) ulica 18. szám alatt

Női divatszalon nyitottam.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve,
maradok tisztelettel: Molnár Kató

**„Jugoszlavenski privredni kompas“
(„Jugoszláv közgazdasági kompas“)**

egy mű, mely öt nagy kötetben fog megjelenni.
Az első kereskedelmi rész április végén jelenik
meg. A mű szerb-horvát, német és francia nyelven
jelenik meg. Egyes adatok a különböző cégekről
ingyen tételenek közzé. Ezért mindenki jelentse
be cégének címét a zagrebi „Jugoszlavenski priv-
redni kompas“-nak.

644

Üzletátvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a volt Pajtasev-féle
mészáros- és hentesüzletet (Páris [Pest]-
szálló épületében) átvettem és f. hó 3 án
megnyitom. :- A n. é. közönség b. párt-
fogását kérve, tisztelettel: Leopold Jozsef.

Hirdetéseik

felvételnek

a

„Torontál“

kiadóhivatalában,

Obilityeva (Zápolya) ulica 1. szám.

Kiadó: Pleitz Fer. Pal.